

ИНГА ЭДУАРДОВНА АВАГЯН
кандидат исторических наук, доцент
г. Ленинанкан (Гюмри), Арм.ССР, 07 июня, 1976г.
Тел.: 093-19-18-77
E-mail: inga.avagyan.76@mail.ru

ОБРАЗОВАНИЕ

1983-1990гг.

Ленинанканская средняя школа N 8

1990-1993гг.

Академический лицей города Гюмри

1993-1998гг.

Гюмрийский Государственный педагогический институт имени М. Налбандяна, историко-филологический факультет, отделение истории

НАУЧНАЯ СТЕПЕНЬ

11 мая 2016

Кандидат исторических наук

Институт Археологии и этнографии НАН РА, диссертация на тему: “Страна Эриахи (VIII-VI вв. до н.э.)”.

ЗВАНИЕ

23 июль 2021 г.

Доцент

доцент, Высшая аттестационная комиссия РА.

ПРОФЕССИОНАЛЬНАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ

1998 г. – по настоящее время

Историко-культурный музей-заповедник «Кумайри», старший научный сотрудник, с 2018г. директор.

2013 г. – по настоящее время

Научный сотрудник Ширакского центра арменоведческих исследований НАН РА.

2017 г. – по настоящее время

лектор Ширакского государственного университета

ОБЛАСТЬ НАУЧНЫХ ИНТЕРЕСОВ

Ранняя археология, история: Армянский геноцид, народная архитектура Гюмри, быт Гюмри и Ширака, репатриация.

НАГРАДЫ

2022г.

Почетная грамота мэра Гюмри.

НАУЧНЫЕ ПУБЛИКАЦИИ

7 монографий, 53 научных статьи

ЗНАНИЕ ЯЗЫКОВ

армянский, русский, английский

ИЗДАННЫЕ РАБОТЫ

МОНОГРАФИИ

1. Ավագյան Ի., Մեծ եղեռն վերապրածները, Ծննդավայրիցս դեպի Տեր Զոր, Քաջունի Ղարազյոզյանի հիշողությունները, Գյումրի, «Էլդորադո» 2004, 96 էջ:
2. Ավագյան Ի., Մեծ եղեռն վերապրածները, Հուշեր անցյալից, Հայրապետ Տոնոյանի հիշողությունները, Գյումրի, «Էլդորադո» 2006, 80 էջ 150:

3. Ավագյան Ի., Մեծ եղեռնը վերապրածները, 1915թ. Բիթլիսյան ողբերգություն. Միհրան Ղազարյանի հուշապատումը, Գյումրի, «Դպիր» հրատ., 2008, 312 էջ: <http://www.shirak-center.sci.am/pictures/menagrutiunner/documents/007.pdf>
4. Ավագյան Ի., Մեծ եղեռնը վերապրածները, Հիշողություն մեր ընտանիքի պատմության մի քանի պահերից. Աղասի Մակարյանի Հուշապատումը, Գյումրի, «Էլդորադո», 2015, 116 էջ: <http://www.shirakcenter.sci.am/pictures/menagrutiunner/documents/008.pdf>
5. Ավագյան Ի., Պատմական Շիրակը սկզբնաղբյուրներում, Գյումրի, «Էլդորադո» հրատ., 2015, 77 էջ: <http://www.shirakcenter.sci.am/pictures/menagrutiunner/documents/016.pdf>
6. Ավագյան Ի., Մեծ եղեռնը վերապրածները, Մեր գնդի ճակատագիրը. Հովհաննես Թոշունյան-Հովհաննիսյանի հուշապատումը, Գյումրի, «Էլդորադո», 2016, 336 էջ: <http://www.shirakcenter.sci.am/pictures/menagrutiunner/documents/017.pdf>
7. Ավագյան Ի., Մեծ եղեռնը վերապրածները, Իմ կյանքը. Գ. Հմայակյանի հուշապատումը, ՀՀ, Գյումրի, Էլդորադո, 2020, 388 էջ: <http://www.shirakcenter.sci.am/pictures/menagrutiunner/documents/019.pdf>

НАУЧНЫЕ СТАТЬИ

8. Տեր-Մարգարյան Ս., Ավագյան Ի., «Սև բերդ» հուշարձանի բնակատեղին և դամբարանադաշտը, Շիրակի պատմամշակութային ժառանգությունը հանրապետական չորրորդ գիտաժողովի զեկուցումների հիմնադրույթներ, ՀՀ ԳԱԱ Շիրակի Հայագիտական հետազոտությունների կենտրոն, Գյումրի, 2000, էջ 9-11:
9. Տեր-Մարգարյան Ս., Ավագյան Ի., «Սև ամրոց» հուշարձանի ուշ անտիկ դամբարանադաշտը, Զեկուցումների հիմնադրույթներ, Հանրապետական գիտական նստաշրջան՝ նվիրված Քրիստոնեության 1700-ամյակին, ՀՀ Կրթության և գիտության նախարարություն Գյումրու Մ. Նալբանդյանի անվան Պետական մանկավարժական ինստիտուտ, ՀՀ Կրթության և գիտության նախարարություն Գյումրու Մ. Նալբանդյանի անվան Պետական մանկավարժական ինստիտուտ, Հայաստան, Երևան, 2001, էջ 24-26:
10. Ավագյան Ի., Սև ամրոց հուշարձանի դամբարանադաշտը: Հայաստանի հնագույն մշակույթը, Տելեմակ Խաչատրյանի 70-ամյակին նվիրված գիտաժողովի նյութեր, ՀՀ ԳԱԱ Հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտ, Երևան, Մուղնի, 2003, էջ 128-134:
11. Ավագյան Ի., Սոսե մայրիկի նորահայտ նամակի և լուսանկարի շուրջ, Շիրակի պատմամշակութային ժառանգությունը հանրապետական վեցերորդ գիտական նստաշրջանի նյութեր, ՀՀ ԳԱԱ Շիրակի Հայագիտական հետազոտությունների կենտրոն, Գյումրի, 2004, էջ 50-52: <http://www.shirakcenter.sci.am/pictures/shpmzh/2004/6%20gita-goxovi%20nyuter.pdf>
12. Ավագյան Ի., Սեբաստիայի որբանոցից՝ Մայր Հայաստան, /Քաջունի Ղարազյոզյանի հիշողությունները/, Մեծ եղեռն-90: Հանրապետական գիտական նստաշրջանի նյութեր, Գյումրու Մ. Նալբանդյանի անվան Պետական մանկավարժական ինստիտուտ, Գյումրի, Դպիր, 2005, էջ 134-139:
13. Ավագյան Ի., Հակոբ Կարանյանի մի հնագիտական հավաքածուի մասին, Շիրակի պատմամշակութային ժառանգությունը հանրապետական 7-րդ գիտական նստաշրջանի նյութեր, ՀՀ ԳԱԱ Շիրակի Հայագիտական հետազոտությունների կենտրոն, Գյումրի, 2007, էջ 34-40: <http://www.shirakcenter.sci.am/pictures/shpmzh/2007/7%20gita-goxovi%20nyuter.pdf>

14. Ավագյան Ի., Պատահական գտածոների հավաքածու Լենինականից, Հանրապետական գիտական նստաշրջան, նվիրվում է Հայաստանի հանրապետության անկախության 15-ամյակին, Նյութերի ժողովածու, ՀՀ Կրթության և գիտության նախարարություն Գյումրու Մ. Նալբանդյանի անվան Պետական մանկավարժական ինստիտուտ, Գյումրի, Դպիր, 2007, էջ 155-159:
15. Ավագյան Ի., Բիթլիսի գրավումը Ջորավար Անդրանիկի կողմից Միհրան Ղազարյանի հուշերում, Հանրապետական գիտական նստաշրջան, Նյութերի ժողովածու Գյումրի, ԳՊՄԻ, 10-11 դեկտեմբերի, 2007 թ., ՀՀ Կրթության և գիտության նախարարություն Գյումրու Մ. Նալբանդյանի անվան Պետական մանկավարժական ինստիտուտ, Գյումրի, Դպիր 2008, էջ 131-135:
16. Ավագյան Ի., Էրիախի երկրի տնտեսությունը, Շիրակի պատմամշակութային ժառանգությունը միջազգային ութերորդ գիտական նստաշրջանի նյութեր, ՀՀ ԳԱԱ Շիրակի հայագիտական հետազոտությունների կենտրոն, Եր., 2010, էջ 128-134: <http://www.shirakcenter.sci.am/pictures/shpmzh/2010/8%20gitagoxovi%20nyuter.pdf>
17. Ավագյան Ի., Կրոնապաշտանմունքային պատկերացումները Շիրակում Ք.ա. VIII-VIդդ., Հանրապետական գիտական նստաշրջանի նյութերի ժողովածու, նվիրվում է Հայաստանի հանրապետության Անկախության հռչակագրի ընդունման 20-ամյակին, ՀՀ Կրթության և գիտության նախարարություն Գյումրու Մ. Նալբանդյանի անվան Պետական մանկավարժական ինստիտուտ, Գյումրի, ԳՊՄԻ 13-14 դեկտեմբերի 2010թ., Երեւան «Վան Արյան» հրատ., 2011, էջ 132-136:
18. Ավագյան Ի., Ճանապարհները Էրիախի երկրի, Հանրապետական գիտական նստաշրջանի նյութերի ժողովածու, նվիրվում է Հայաստանի հանրապետության Անկախության 20-ամյակին, ՀՀ Կրթության և գիտության նախարարություն Գյումրու Մ. Նալբանդյանի անվան Պետական մանկավարժական ինստիտուտ, Գյումրի, ԳՊՄԻ 28-29 նոյեմբերի, 2011թ., Գյումրի «Էլդորադո» հրատ., 2012, էջ 320-325:
19. Ավագյան Ի., Շիրակի երկրագործությունը եւ անասնապահությունը Ք.ա. VIII-VIդդ., ՀՀ եւ ԼՂՀ անկախության 20-ամյակին նվիրված համաշխարհային տնտեսության փոփոխման միտումները եւ Հայաստանի մարտահրավերները» հանրապետական գիտական նստաշրջանի նյութեր, ՀՀ Կրթության և գիտության նախարարություն Հայաստանի պետական համալսարանի Գյումրու մասնաճյուղ, Դպիր, Գյումրի, 2012, էջ 280-284:
20. Ավագյան Ի., Շիրակի վարչական բաժանումը Ք.ա. VIII-VIդդ., ՀՀ ԳԱԱ Շիրակի հայագիտական հետազոտությունների կենտրոնի «Գիտական աշխատություններ», հ. 15, Երևան, 2012, էջ 39-47: <http://www.shirakcenter.sci.am/pictures/gitashkhatutiunner/2012/06.pdf>
21. Ավագյան Ի., Էրիախի երկրի կրոնը, ՀՀ ԳԱԱ Շիրակի հայագիտական հետազոտությունների կենտրոնի «Գիտական աշխատություններ, հատոր 16, Երևան, 2013, էջ 63-71: <http://www.shirakcenter.sci.am/pictures/gitashkhatutiunner/2013/07.pdf>
22. Ավագյան Ի., Շիրակում պեղված ուրարտական գոտիների զարդամոտիվների շուրջ, «Պատմամշակութային ժառանգություն եւ արդիականություն» միջազգային գիտա-ժողովի նյութեր, Գյումրի 4-6 հոկտեմբերի, 2013, Երեւան, «Գիտություն» հրատ., 2013, էջ 5-8: <http://www.shirakcenter.sci.am/pictures/shpmzh/2013/01%20bovandakutiun.pdf>
23. Ավագյան Ի., Ուրարտական շրջանի շիրակյան գոտիների զարդամոտիվները, Մշակույթների երկխոսություն, Հայաստանը և համաշխարհային մշակույթը միջազգային VII գիտաժողով, 15-17 ապրիլի, գիտական հոդվածների ժողովածու, Գյումրի, «Հայաստան», 2013, էջ 188-193:

24. Ավագյան Ի., Շիրակից հայտնի ուրարտական դարաշրջանի գոտիների զարդանու-
տիվների շուրջ, ԳԱԱ ՇՀՀԿ «Գիտական աշխատություններ», Գյումրի, հատոր 18,
2015թ., էջ 70-82: <http://www.shirakcenter.sci.am/pictures/gitashkhatutiunner/2015/06.pdf>
25. Ավագյան Ի., Մեր գնդի նահանջը (Հովհաննես Թոչունյան-Հովհաննիսյանի հուշա-
պատումը), ՀՀ ԳԱԱ պատմության ինստիտուտ, «Առաջին աշխարհամարտը և հայ
ժողովուրդը (պատմություն և արդիական խնդիրներ)», 1-2 հոկտեմբերի, 2014, մի-
ջազգային գիտաժողովի զեկուցումների ժողովածու, Եր., 2015, էջ 65-75: [http://www.-
academhistory.am/images/grqer_2015/gitajoxov.pdf](http://www.-academhistory.am/images/grqer_2015/gitajoxov.pdf)
26. Ավագյան Ի., Աղասի Ալեքսանի Մակարյանի հուշապատումը (Հիշողություն մեր ըն-
տանիքի պատմության մի քանի պահերից), «Հայոց ցեղասպանություն-100. Ճանա-
չումից՝ հատուցում», 15-16 հոկտեմբերի, 2015, միջազգային գիտաժողովի զեկուցում-
ների դրույթներ, Եր., ՀՀ ԳԱԱ «Գիտություն» հրատ., 2015, էջ 344-348:
27. Ավագյան Ի., Շիրակի վարչական բաժանումը Բ.ա. VIII-VI դդ., Խաչատուր Աբովյանի
անվան հայկական պետական մանկավարժական համալսարան կենսաբանության,
քիմիայի և աշխարհագրության ֆակուլտետ, աշխարհագրության և նրա դասավանդ-
ման մեթոդիկայի ամբիոն, «Հայկական լեռնաշխարհ» հանրապետական գիտաժողո-
վի նյութեր, 2015 մարտի 24-25 (Նվիրված Մեծ Եղեռնի 100-ամյակին), Եր., 2015, էջ
357-369:
28. Ավագյան Ի., Պատահական գտածոներ Շիրակի Սպանդարյան գյուղի դամբարանա-
դաշտից, «Շիրակի պատմամշակութային ժառանգությունը. հայագիտության արդի
հիմնահարցեր» միջազգային ինտերնոթ գիտական նստաշրջանի նյութեր, Եր., «Գի-
տություն», 2016, էջ 14-17: [http://www.shirakcenter.sci.am/pictures/shpmzh/2016/9%20gi-
tajoxovi%20nyuter.pdf](http://www.shirakcenter.sci.am/pictures/shpmzh/2016/9%20gi-tajoxovi%20nyuter.pdf)
29. Ավագյան Ի., Հմայակյան Հ., Հայոց ցեղասպանությունը վերապրած Գևորգ Հմայակյա-
նի «Իմ կյանքը» հուշապատումը և Մեծ եղեռնը արտացոլող «Թզբեհը» ստեղծագոր-
ծությունը, «ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս Հ. Աճառյանի ծննդյան 140-ամյակին նվիրված գի-
տաժողով» (12-14 հոկտեմբերի 2016), գիտական հոդվածների ժողովածու, Եր., «Աստ-
ղիկ», 2016, էջ 7-21: [http://language.sci.am/sites/default/files/book/gitakan_hodvatsner_zho-
ghovatsow.pdf](http://language.sci.am/sites/default/files/book/gitakan_hodvatsner_zho-ghovatsow.pdf)
30. Ավագյան Ի., Պատահական գտածոներ Շիրակի Սպանդարյան գյուղի դամբարանա-
դաշտից, ՀՀ ԳԱԱ ՇՀՀ կենտրոն, Գիտական աշխատություններ, հատոր 19, 2016,
Եր., «Գիտություն», 2016, էջ 258-263: [http://www.shirakcenter.sci.am/pictures/gitashkha-
tutiunner/2016/34.pdf](http://www.shirakcenter.sci.am/pictures/gitashkha-tutiunner/2016/34.pdf)
31. Ավագյան Ի., Աղասի Ալեքսանի Մակարյանի հուշապատումը «Հիշողություն մեր ըն-
տանիքի պատմության մի քանի պահերից», «Հայոց ցեղասպանություն-100. Ճանա-
չումից՝ հատուցում» միջազգային գիտաժողովի զեկուցումների ժողովածու, (Հայաս-
տան, Երևան, հոկտեմբերի 15-16, 2015), Եր., ՀՀ ԳԱԱ «Գիտություն» հրատ., էջ 654-
664:
32. Авагян И., Оганнисян А., Россия и русские в первой мировой войне-воспоминания
пережившего Армянский геноцид, Стратегии и тренды развития науки в современных
условиях, Материалы III Международной научно-практической конференции (Уфа,
15-16 февраля 2017г.), Уфа, «Ника», 2017, с. 36-40.
33. Авагян И., Оганнисян А., Судьба армянской диаспоры Дербента и депортированных
армян в воспоминаниях очевидца (1918-1920гг.), Четвертые Всероссийские (с между-
народным участием) историко-этнографические чтения, посвященные памяти про-

фессора Магомедова Расула Магомедовича (12 апреля 2017г.), сборник статей, Махачкала, 2017, с. 19-22:

34. Авагян И., Оганниссян А., Крепость Александрополь-Кавказский форпост Российской империи, Роль северо-кавказских городов в социально-экономическом и историко-культурном развитии Кавказа, Материалы Всероссийского историко-этнографического форума, посвященного 200-летию основания г. Грозного, 3 октября, 2017, Грозный, 2017, с. 16-24. <https://www.academia.edu/39863488> <https://studfile.net/preview/6855397/-page:2/>
35. Ավագյան Ի., Տարալեզու բառերի և արտահայտությունների համատեղումն ու բաշխվածությունը Գևորգ Հմայակյանի հուշերում և ստեղծագործություններում, Լեզու, խոսք, իրականություն (գոյաբանական, իմացաբանական հայեցակերպեր) միջազգային գիտաժողովի նյութերի ժողովածու, Եր., 2017, էջ 314-324: <https://www.vsu.am/banber/Kaykum-BOOK-Mijazgayin%20gitazhoghov-ATAYAN-2017.-24.01.2018.pdf>
36. Ավագյան Ի., Եվս մեկ ուրարտական սկզբնաղբյուր Էրիախի երկրի մասին, Ջահուկյանական ընթերցումներ միջազգային գիտաժողովի զեկուցումների ժողովածու, Երևան, հունիսի 15-16, 2017, Եր., 2017, էջ 34-52: http://language.sci.am/sites/default/files/book/jahukyanakan_2017.pdf
37. Ավագյան Ի., Ուրվագծեր Ալեքսանդրապոլի պատմամշակութային դիմագծից, ԳԱԱ ՇՀՀԿ «Գիտական աշխատություններ», Գյումրի, հատոր 20, 2017թ., էջ 70-82: <http://www.shirakcenter.sci.am/pictures/gitashkhatutiunner/2017/31.pdf>
38. Авагян И., Оганниссян А., Несколько воспоминаний о сталинских репрессиях, Полевые исследования на Алтае, в Прииртышье и в Верхнем Приобье (археология, этнография, устная история), 2017г, Выпуск 13, Горно-Алтайск, 2018, с. 104-113. https://vk.com/wall-44127524_1822?z=photo-15326062_456239539%2Fwall-44127524_1822
39. Ավագյան Ի., Խորհորյան տարեգրությունը Էրիախի երկրի մասին, ՀՀ ԳԱԱ Հ. Աճառյանի անվան լեզվի ինստիտուտ, «Ջահուկյանական ընթերցումներ», միջազգային գիտաժողով, 7-8 հունիս, 2018, գիտական հոդվածների ժողովածու, Եր., «Ասողիկ» հրատ, 2018, էջ 24-34: http://language.sci.am/sites/default/files/book/jahowkyanakan_entertsowmner.pdf
40. Ավագյան Ի., Ուրվագծեր Ալեքսանդրապոլի պատմամշակութային դիմապատկերից (մասն II), ԳԱԱ ՇՀՀԿ «Գիտական աշխատություններ», Գյումրի, հ. 21, 2018, էջ 158-167: <http://www.shirakcenter.sci.am/pictures/gitashkhatutiunner/2018/21%20p/17%20%D4%BB%D5%B6%D5%A3%D5%A1%20%D4%B1%D5%BE%D5%A1%D5%A3%D5%B5%D5%A1%D5%B6.pdf>
41. Ավագյան Ի., Գյումրու Հին գերեզմանոցը որպես մշակութային պահպանական միավոր, ԳԱԱ ՇՀՀԿ «Գիտական աշխատություններ», Գյումրի, հ. 21, 2018, էջ 195-210: <http://www.shirakcenter.sci.am/pictures/gitashkhatutiunner/2018/21%20p/21%20%D4%B1%D5%BE%D5%A1%D5%A3%D5%B5%D5%A1%D5%B6%20%D4%BB%D5%B6%D5%A3%D5%A1.pdf>
42. Авагян И., Оганниссян А., Судьба депортированных армян (1918-1920гг.) в воспоминаниях Оганнеса Трчуняна «Судьба нашего полка», 300 лет Российской и Ново-Нахичеванской епархии Армянской Апостольской церкви, исторический путь и современность 1717-2017, Материалы Международной конференции 24-25 октября 2017г., Изд. «Ключ-С», М., 2018, с. 170-18.
43. Авагян И., Оганниссян А., Город Гюмри и крепость Александрополь-Кавказский форпост Российской империи (по источникам конца XIX-начала XX вв.), Пятые Северо-

ссийские (с международным участием) историко-этнографические чтения, посвященные памяти профессора Магомедова Расула Магомедовича (12 апреля 2018г.), сборник статей, Изд. «ДГУ», Махачкала, 2018, с.19-22.

44. Ավագյան Ի., Ալեքսանդրապոլի զինվորական եկեղեցիները որպես մշակութային պահպանական միավոր, ՀՀ ԳԱԱ ՇՀՀ կենտրոնի «Գիտական աշխատություններ» ՀՀ, ԳԱԱ հ. 1-2 (22), Գյումրի, 2019, էջ 149-160: <http://www.shirakcenter.sci.am/pictures/gitashkhatutiunner/2019/10..pdf>
45. Ավագյան Ի., Վարդբաղի դամբարանադաշտի թվագրության շուրջ, Շիրակի պատմամշակութային ժառանգությունը, հայագիտության արդի հիմնախնդիրներ, 10-րդ միջազգային գիտաժողովի նյութեր, Գյումրի 27-29 սեպտեմբերի, ՀՀ, ԳԱԱ հրատ., 2019, էջ 12-15: <http://www.shirakcenter.sci.am/pictures/shpmzh/2019/10%20gitajoghov%20nyuter>.
46. Ավագյան Ի., Զաքարյան Պ., Ալեքսանդրապոլ-գյումրու մեմորիալ մշակույթը, Շիրակի պատմամշակութային ժառանգությունը, հայագիտության արդի հիմնախնդիրներ, 10-րդ միջազգային գիտաժողովի նյութեր, Գյումրի 27-29 սեպտեմբերի, ՀՀ, ԳԱԱ հրատ. 2019, 371-375: <http://www.shirakcenter.sci.am/pictures/shpmzh/2019/10%20gitajoghov%20nyuter.pdf>
47. Авагян И., Оганниссян Г., Крепость и военные церкви города александрополя (XIX-начало XX в.), Актуальные проблемы современной науки, техники и образования: тезисы докладов 78-й международной научно технической конференции, Магнитогорск «Магнитогорский государственный технический университет имени Г.И. Носова» 20-24 апреля 2020г., т. 2, с. 315. <https://www.magtu.ru/attachments/article/2742/%D0%A2%-D0%BE%D0%BC%202020.pdf>
48. Ավագյան Ի., Մեծ եղեռնը վերապրած Ալխոր Շուշանյանի Հուշապատումը, ՀՀ ԳԱԱ ՇՀՀ կենտրոնի «Գիտական աշխատություններ» ՀՀ, ԳԱԱ հ., 1 (23), Գյումրի, 2020, էջ 105-117: <http://www.shirakcenter.sci.am/pictures/gitashkhatutiunner/2020/07%20%D4%BB%D5%B6%D5%A3%D5%A1.pdf>
49. Ավագյան Ի., Ստորջրյա հնագիտության դասավանդման անհրաժեշտությունը բուհական դասընթացներում, «Մխիթար Գոշ» գիտամեթոդական հոդվածներ, 2020, թիվ 1, ՀՀ, Վանաձոր, «ՄԻՍ տպագրատուն» ՍՊԸ, էջ 186-195: <https://mkhitargosh.am/2019/-2020.1.pdf>
50. Ավագյան Ի., Ստորջրյա հնագիտության դասավանդման անհրաժեշտությունը ՀՀ-ում, ՇՊՀ Գիտական տեղեկագիր, 2020, Գյումրի, 265-274: <http://shsu.am/media/journal/2020n1b/24.pdf>
51. Ավագյան Ի., Ստալինյան բռնաճնշումները՝ ըստ «Մեծ եղեռնը վերապրածները» մատենաշարի, Հոդվածների ժողովածու «Հոգեվոր Շիրակ. պատմական ուղի եվ արդիականություն» Միջազգային գիտաժողով՝ նվիրված Հայ Առաքելական եկեղեցու Շիրակի թեմի ստեղծման, 100-ամյակին 17-18 նոյեմբերի, 2020, Գյումրի, «Գիտություն», Երևան, 2020, էջ 192-199: <http://www.shirakcenter.sci.am/pictures/shpmzh/2020/tezisi.pdf>
52. Ավագյան Ի., 1920թ. թուրք-հայկական պատերազմը Հովհաննես Թոշունյան-Հովհաննիսյանի հուշերում, Հոդվածների ժողովածու «Պատմության դասերը. 1920-2020թթ. հին խնդիրներ և նոր մարտահրավերներ» երիտասարդ գիտնականների դպրոց 07-13 դեկտեմբեր, 2020, Գյումրի, էջ 254-275: <http://www.shirakcenter.sci.am/pictures/shpmzh/dproc.pdf>
53. Авагян И., Оганниссян Г., Пережившие Армянский геноцид и Великая Отечественная война, Сборник статей XIII региональных научных чтений, посвященных дню славянской

письменности и культуры, (Майкоп, 27 мая, 2020) , Майкоп, изд. Магарин О.Г., 2020, с. 6-17. <https://elibrary.ru/item.asp?id=46378275>

54. Авагян И., Оганнисян Г., Советские фильмы снятые в архитектурно-историческом центре «Кумайри», Седьмые Всероссийские историко-этнографические чтения, посвященные памяти профессора Магомедова Расула Магомедовича, состоялись 28 октября 2020, Сборник статей, с. 19-21. <https://www.academia.edu/s/c19a82b042>
55. Авагян И., Оганнисян Г., Архитектурно-исторический центр «Кумайри» в городе Гюмри, и советские фильмы снятые здесь, Актуальные проблемы современной науки: взгляд молодых ученых материалы VII Международной научно-практической конференции г. Грозный, 28–29 мая 2021 г., Махачкала, изд. «Алеф», 2021, с. 25-30. <https://elibrary.ru/item.asp?id=45786453>
56. Ավագյան Ի., Գյումրու Պատվո բլուրը որպես պատմամշակութային պահպանական միավոր, ՀՀ ԳԱԱ ՇՀՀ կենտրոնի «Գիտական աշխատություններ» ՀՀ, ԳԱԱ հրատ., Գյումրի, 2021, պրակ 1 (24), էջ 64-72: <http://www.shirakcenter.sci.am/pictures/gitashkhatutiunner/24p/06%20%D4%B1%D5%BE%D5%A1%D5%A3%D5%B5%D5%A1%D5%B6%20%D4%BB..pdf>
57. Ավագյան Ի., Ինչու՞ փակվեց Ալեքսանդրապոլի Պատվո բլուրի գերեզմանոցը (ըստ ՀՀ ազգային արխիվի փաստաթղթերի), Գիտությունը սկսվում է նախնադարում» միջազգային գիտաժողով նվիրված ականավոր հնագետ Հարություն Արտաշեսի Հարություն Հարություն Արտաշեսի Մարտիրոսյանի 100-ամյա հոբելյանին նվիրված «Գիտությունը սկսվում է նախնադարում» միջազգային գիտաժողով (01-03. 10.2021թ. Գյումրի-Երևան), ՀՀ ԳԱԱ ՇՀՀ կենտրոնի «Գիտական աշխատություններ» «Ռ. Ավետիսյան» Ա.Ձ., պրակ 2 (24), էջ 124-131: <http://www.shirakcenter.sci.am/pictures/gitashkhatutiunner/24/14%20%D4%BB.%20%D4%B1%D5%BE%D5%A1%D5%A3%D5%B5%D5%A1%D5%B6.pdf>
58. Авагян И.Э., Оганнисян Г.А., Оганнисян А.Г., Почему было закрыто кладбище на холме чести в городе Александрополе (по документам национального архива Республики Армения) Восьмые Всероссийские (с международным участием) историко-этнографические чтения, посвященные памяти профессора Магомедова Расула Магомедовича, приуроченные к 90-летию со дня основания Дагестанского государственного университета, состоялись 24 сентября 2021 г., сборник статей, Махачкала: Издательство ДГУ, 2021, с. 15-18. <https://www.academia.edu/s/396b783b31?source=link>
59. Ավագյան Ի., Մարդուրյան տարեգրությունը Էրիախի երկրի մասին, Հյուսիսային Հայաստանը պատմության խաչուղիներում (պատմամշակութային համադրություններ) Գյումրի 22-23 հոկտեմբեր 2021, էջ 5-14: <http://www.shirakcenter.sci.am/pictures/gitashkhatutiunner/3/01%20%D4%B1%D5%BE%D5%A1%D5%A3%D5%B5%D5%A1%D5%B6%20%D4%BB..pdf>
60. Էրիախի երկիրը Ք.ա. VIII-VI դդ., սեղմագիր, Եր., 2016, 22 էջ <https://iae.am/sites/default>